

Reflectie

Auteur: Friso Liesker

Datum: 15-01-2022

Starring: Schurrefie

“A heartwarming antidote to throwaway culture”

Waarom ik hou van TV-programma's waar dingen worden gerepareerd

Ik heb niets met auto's.¹

Toch kijk ik graag naar [Wheeler Dealers](#) op Discovery Channel. Daarin worden oude auto's opgelapt, die ik maar even *retro-mobiels* noem. Het concept is simpel: een ietwat zweterige en obese auto in- en verkoper tikt - voor een zacht maar billijk prijsje - een retro-mobiel op de kop. Deze wordt opgelapt door zijn kompaan, een goed uitziende tovermonteur, voor wie geen enkele auto geheimen heeft. Het aardige zit hem onder meer in de twee verschillende karakters, waarbij de één vrijwel altijd meer vraagt dan de ander prettig vindt. Maar de tovermonteur verricht onveranderlijk wonderen. Zowel motorisch als qua in- en exterieur. Alle glanst en oogt nieuwer dan nieuw. Als het project klaar is, stappen de twee in de wederboren-auto voor een proefrit en evaluatie. Steevast pakt de klus het duurder uit dan gepland, en steevast wordt er een tóch acceptabele *profit* verdiend.

Van kapotte lampen en tafelfoetbalspellen

Ik vind dat programma leuk om dezelfde reden als dat ik graag kijk naar [The Repair Shop](#), óók Brits. Zo ongeveer alles wat aan huisraad kapot kan gaan, kan daar virtuoos worden gerepareerd of zelfs gerestaureerd. Van een bijzondere lamp of speelgoed tot een tafelfoetbalspel met een verleden toe... Of zoals de website van dit programma het heel adequaat verwoordt: *“Enter a workshop filled with expert craftspeople, bringing loved pieces of family history and the memories they hold back to life. A heartwarming antidote to throwaway culture.”*

Herstellwerkplaats

Ik denk dat ik deze programma's leuk vind, omdat ik er ergens iets van mezelf in herken. NI. het thema *kwetsbaarheid en herstel*. De gedeukte retro-mobiels met al hun mankementen en al die onvolkomen huisraad en andere spullen, getekend door hun verleden, roepen op een wonderlijke manier iets van herkenning op. En ook iets van compassie; hoe fijn is het niet om te zien dat al die bijna opgegeven spullen en gemankeerde mobielen weer fonkelen, stralen en functioneren? Het ontrukkt zijn aan de marge en aan vergeefsheid. Natuurlijk gaat het om emotionele waarde, maar ook over kwetsbaarheid en over *niet afgedankt* zijn, maar weer meedoen. Herstel. Rehabilitatie. Empowerment. En dat is natuurlijk ook de kern van mijn vak, dat van ervaringsdeskundige.² De locaties waar mensen met een psychische kwetsbaarheid bij

¹ Al heb ik wel een paar jaar een oud (1996) rood-vlekkelig autootje met levenservaring gehad, dat ik er om die reden eigenlijk heel ervaringsdeskundig uit vond zien, en Schurrefie had gedoopt.

² NB: In zoverre dat wij als ervaringsdeskundigen niemand “repareren” maar enkel onze ervaring delen – we zijn immers geen behandelaars. Zoals je bij spullen en auto's natuurlijk ook niet kunt spreken over “eigen regie”.

GGZ-Noord-Holland-Noord naartoe gaan, zijn niet voor niets *Herstellwerkplaatsen* gedoopt; het gaat immers ook dáár over herstel, over werken aan herstel: weer functioneren, méédoen en (besef van) “bestaansrecht hebben”.

In die zin zegt de waardering voor tv-programma's als *Wheeler Dealers* en *The Repair Shop* ook iets over mijzelf en mijn behoefte aan heelheid, hechting en harmonie. [Belongingness](#). Ergens bij horen, ergens thuis zijn, een eigen thuis in jezelf hebben. Niet afgedankt, maar verbonden zijn. We moeten het samen rooien. Compassie. Als ik in mijn werk iemand kan *empoweren*, of kan helpen om bijv. zijn of haar zelfstigma te verminderen, dan draag ik - hoe minimaal ook - toch een klein steentje bij aan diens weg naar herstel.

Kwetsbaar nabrandertje vanuit het heelaal

Onlangs zag ik op tv een docu over de Apollo 8, de eerste geslaagde reis naar de maan en weer terug. Op de terugreis maakte één van de astronauten de allereerste foto van de aarde. Dat was dus ook de allereerste keer dat “we” als mensheid de planeet konden zien waarop we met zijn allen wonen: een klein wit-blauw bolletje. Dat was in de tijd van de Koude Oorlog, Vietnam, de moord op Martin Luther King, Kennedy en van grote sociale onrust in de VS – en elders. Die foto bracht volgens één van de astronauten een nieuw besef: dat bolletje, zo klein en nietig in dat onmetelijk grote heelaal, is alles wat we hebben: “En dan gaan we zo met elkaar en onze woonplaats om?” Een besef van kwetsbaarheid dus.

En zo kom ik steeds weer op die ene zin van de dichter [Lucebert](#): *Alles van waarde is weerloos*.

Over de rijkdom van Kwetsbaarheid

Als je er zin in hebt, [lees dan ook dit stuk](#) over die regel van Lucebert hierboven. Daar gaat het o.a. over “het vermogen je te laten raken door mensen en je ontvankelijk op te stellen”, zoals de auteur schrijft. “We zouden deze woorden kunnen interpreteren als een pleidooi voor de rijkdom van die kwetsbaarheid, van het vermogen je te laten raken door mensen en je ontvankelijk op te stellen. Hoewel dat paradoxaal klinkt, vereist een dergelijke houding van kwetsbaarheid en onvolmaaktheid eigenlijk in zekere zin veel meer moed dan een streven naar perfectie.” Je komt in dat verhaal ook Leonard Cohen tegen, die schreef: *“There’s a crack in everything, that’s where the light gets in.”*

Zes-ogige toewijding in The Repair Shop

